

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV ÚOP V PLZNI

20 -03- 2013

Č.j. Příl.

VYŘIZUJE

ED

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 01 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

1. Ministerstvo obrany, Tychonova 221/1, 160 00 Praha 6
2. VUSS Praha, Hradební 772/12, 111 21 Praha 1
3. Vojenské lesy a statky ČR, s.p., Pod Juliskou 1621/5, 160 64 Praha 6
4. Státní pozemkový úřad, Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3

Váš dopis značky

Naše značka
Č.j. MK 8919/2013 OPP

Vyřizuje / linka
Tereza Maříková

V Praze dne
13.2.2013

**Věc: Vila bez čp. s mobiliářem, parkem, kašnou a kaplí sv. Marka v k.ú. Kochánov III,
část obce Karlov, obec Hartmanice, okr. Klatovy, Plzeňský kraj
– prohlášení za kulturní památku**

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. MK 8919/2013 OPP
ve výše uvedené věci.

NPU - ÚOP v Plzni

Došlo: 20.3.2013 09:25

Č. j.: **NPU-341/20295/2013**

Listů: 1 Příloh: 1

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Příloha: 1x rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. MK 8919/2013 OPP

Na vědomí po nabytí právní moci:

1. Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
2. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Plzni
3. Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu
4. Městský úřad Sušice, odbor školství, památkové péče a cestovního ruchu
5. Katastrální úřad pro Plzeňský kraj, Katastrální pracoviště Sušice
6. vlastní

Ministerstvo kultury
odbor památkové péče
Maltézské náměstí 1
118 01 Praha 1 - Malá Strana
IČO: 00023671

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV ÚOP V PLZNI	
DO S T A V E N Í	2 0 -03- 2013
Č.j.	Pril.
VYŘIZUJE	

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkr.cz

Rozhodnutí nabylo právní moci: 13.3.2013

V Praze dne 13.2.2013
Č.j.: MK 8919/2013 OPP

za správnost: [Signature]

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní památkové péče rozhodlo ve věci prohlášení vily bez čp. s mobiliářem, parkem, kašnou a kaplí sv. Marka v k.ú. Kochánov III, část obce Karlov, obec Hartmanice, okres Klatovy, Plzeňský kraj, za kulturní památku.

Ministerstvo kultury v tomto řízení, jehož účastníky jsou podle § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění, vlastníci věci: Ministerstvo obrany, se sídlem Tychonova 221/1, 160 00 Praha 6, IČO: 60162694; VUSS Praha, se sídlem Hradební 772/12, 111 21 Praha 1, IČO: 60162694-001; Vojenské lesy a statky ČR, s.p., se sídlem Pod Juliskou 1621/5, 160 64 Praha 6, IČO: 00000205; Státní pozemkový úřad, se sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3, IČO: 01312774; podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění **prohlašuje**

1) vilu bez čp. s mobiliářem a pozemkem p.č. 3505

- mobiliář vily zahrnuje:
- a) kamna s kombinací barevné glazury (jídlna v přízemí)
 - b) kamna s glazurou v barvě bílé (společenský sál v 1. patře)
 - c) kamna s glazurou v barvě tmavě hnědé (pokoj, 1. patro)
 - d) kamna s glazurou v barvě zelené (pokoj, 1. patro)
 - e) kamna s glazurou v barvě slonové kosti (pokoj, 1. patro)
 - f) kamna s glazurou v barvě zelené (pokoj, 2. patro)
 - g) dřevěný sekretář (jídlna v přízemí),
 - h) dřevěná rohová skříň (jídlna v přízemí)
 - i) dřevěná prosklená skříň (společenský sál v 1. patře)

2) park s kašnou a s pozemky p.č. 3005/2, 3005/3, 3504 (bez stavby) a část parku na východní části pozemku p.č. 3502/1 vymezeném následujícími souřadnicemi systému

S-JTSK: bod 1: X: -828579 Y: -11134488

bod 2: X: -828577 Y: -11134454

bod 3: X: -828574 Y: -11134445

bod 4: X: -828525 Y: -11134373

bod 5: X: -828500 Y: -11134371 (viz zákres v mapě v příloze)

3) kapli sv. Marka na pozemku p.č. 3015,

vše v k.ú. Kochánov III, část obce Karlov, obec Hartmanice, okres Klatovy, Plzeňský kraj, za kulturní památku.

Nedílnou součástí tohoto rozhodnutí je kopie katastrální mapy se zákresem umístění kulturní památky.

Odůvodnění:

Charakteristika a popis dle návrhu NPÚ, ú.o.p. v Plzni, ze dne 11.10.2012:

Navrhovaný areál je situován asi 2 km jihozápadně od Hartmanic na samotě uprostřed lesů na severovýchodním svahu Vysokého hřbetu nad údolím Volšovky. Vila s parkem a kaplí leží mimo hlavní komunikace, se silnicí Hartmanice - Železná Ruda ji spojuje vyasfaltovaná lesní cesta. V bezprostřední blízkosti vily stojí další stavby, které byly v minulosti nedílnou součástí tehdejšího Pscheidlova dvora, jednalo se o bývalé hospodářské objekty, později upravené pro potřeby rekreačního střediska MV. Objekty prošly výraznou rekonstrukcí a nejsou předmětem návrhu. Východním směrem navazuje nevelký park s kamennou kruhovou kašnou a cennými dřevinami, který dále k východu plynule přechází do vzrostlého lesa. Jižně od vily stojí při silnici zděná kaple sv. Marka, krytá výraznou cibulovou střechou.

1) vila bez č.p. s pozemkem p.č. 3505

Vila je usazena uprostřed parku v mírném svahu klesajícím k severu. Zděný objekt složitého půdorysu o dvou nadzemních podlažích a obytném podkroví, částečně podsklepený. Stavba je v jádru zděná ze smíšeného zdiva, omítaná, v úrovni všech nadzemních podlaží se v různé míře uplatňuje hrázdění. Objekt tvoří dvě kolmo na sebe navazující křídla, tvořící společně půdorys písmene T. Jižní vstupní křídlo S podélnou osou probíhající přibližně ve směru JV-SZ, k jeho severnímu průčelí je kolmo připojeno menší severní křídlo s podélnou osou probíhající ve směru SV-JZ. Severní křídlo má v prvním a druhém podlaží vždy jeden rozměrný reprezentativní prostor (jídlna, sál), rozšířený severním směrem o přízemní prosklený rizalit s balkónem. V severovýchodním koutě je mezi křídly nakoso vložena třípodlažní zděná hranolová věž s hrázděným třetím podlažím, při jihovýchodním nároží jižního křídla stojí zděná věž kruhového půdorysu.

Svažitý terén vyrovnává sokl, obložený obílenými kvádry a ukončený profilovanou římsou. Západní průčelí objektu a těleso válcové věže jsou obloženy šindelem. Ostatní fasády jsou omítané, členěné mezi přízemím a patrem kordonovými římsami, doplněné hrázděnými konstrukcemi a dřevěnými prvky (arkýř, balkon, lodžie); fasády člení v úrovni přízemí nárožní kvádrovaná bosáž. Obdélná okna na podokenních římsách jsou rámována štukovými šambránami s profilovanou lištou a četnými klenáky; většinu oken v přízemí chrání zvenku osazené zdobně tvarované mříže. V exteriéru se uplatňuje řada novorenesančních a romantizujících prvků (motivy růžic na dřevěných konstrukcích a vstupních dveřích, geometrické a rostlinné tvary mříží, geometrické motivy hrázděné konstrukce s dřevěnými parapetními výplněmi pod okny ve štítech). Krov dřevěný sedlový s polovalbami ve štítech, na okrouhlé věži střecha kuželovitého tvaru, na hranolové věži střecha stanová. Krytina měděná plechová.

Interiér je řešen jako příčný trojtrakt (jižní křídlo) se střední vstupní halou a navazující chodbou a místnostmi po obou stranách, v JV nároží dispozice je vloženo trojramenné celodřevěné schodiště do patra. Na chodbu ve středním traktu navazuje prostor severního křídla, ve kterém jsou umístěny reprezentativní prostory vily (jídlna v přízemí, sál v prvním patře). Za dvoukřídlými dveřmi v jižním průčelí umístěna vstupní hala s dřevěným trámovým záklopovým stropem (stropní trámy bohatě profilované, s vyřezávaným, vypalovaným a rytým rostlinným dekorem), původní keramickou dlažbou (motivy rozetek) a dřevěnými obklady stěn. Ze vstupní haly vpravo pokračuje do patra trojramenné dřevěné schodiště, vedle něj vstup na schodiště do suterénu. Suterénní prostory jsou zaklenuté valenými klenbami s lunetami. Proti vstupním dveřím v přízemí pokračuje za halou chodba vedoucí do jednotlivých místností a především do velké jídelny, která zabírá plochu celého severního

křídla vily. Jídelna je opatřena dřevěným kazetovým stropem s vyřezávaným, vypalovaným a rytým rostlinným dekorem a s plastickými rozetkami, na stěnách jsou dřevěné obklady, na podlaze parkety. Na jídelnu navazuje proti vstupu umístěná užší prosklená veranda, oddělená od hlavního sálu dvojicí dřevěných sloupků a nízkým zábradlím s tordovanými sloupky. V jídelně je dochován původní mobiliář, pocházející z doby výstavby objektu (dřevěný sekretář, rohová skříňka), vlevo od vstupu do jídelny stojí bohatě zdobená kachlová kamna s rostlinnými motivy a maskarony. V západní části přízemí se nachází kuchyně, z níž vede krátké schodiště do suterénu.

Dispozice prvního patra je řešena obdobně jako v přízemí se schodišťovou halou a spojovací chodbou, vedoucí do společenského sálu v severním křídle. Ze schodišťové haly je vstup do všech třech pokojů, opatřených původními trámovými stropy, dřevěným obložením a kachlovými kamny. Z místnosti při schodišti je přístupná prosklená veranda v SV průčelí objektu. Společenský sál má oproti ostatním prostorám 1. patra mírně zvýšenou úroveň podlahy a je přístupný z chodby po krátkém dřevěném schodišti. V sále dochován masivní dřevěný trámový strop, obklady stěn, deštění oken a dveří, u všech oken sálu dochovány původní dřevěné garnýže na konzolách. Vlevo od vstupu kachlová kamna. Z původního mobiliáře dochována velká dřevěná skříň s prosklenými vitrínami. Ze sálu vstup na otevřený balkon s výhledem do parku. Ve všech třech pokojích 1. patra jsou dochována kachlová kamna.

V podkroví obdobná dispozice, z podesty schodiště vstup do dvou pokojů a chodby, vedoucí k severnímu křídlu s jedním pokojem (v něm jedna kachlová kamna), z chodby přístupný čtvrtý pokoj a nejvyšší patro hranolové věže. V kruhové SV věži jsou umístěny toalety, přístupné z mezipodest hlavního schodiště. Místnost v horním patře věže je přístupná přes otevřenou lodžii při východním průčelí vily zakřiveným dřevěným schodištěm s kuželkovým zábradlím. Ve všech místnostech, ve vstupní i schodišťové hale dochovány původní dřevěné trámové stropy, obložení stěn, deštění okenních otvorů, dřevěné kazetové dveře s původním kování, na dřevěných prvcích vyřezávané, vypalované a ryté rostlinný dekor, ve vstupní hale původní dlažba, v některých místnostech dochovány parketové podlahy.

Movité vybavení vily:

a) kamna s kombinací barevné glazury (jídelna v přízemí)

Hranolová kachlová kamna s kombinací barevné glazury (žlutá, červená, modrá, hnědá) a tmavě zelené barvy, stojí na nízkém soklu s hladkým pláštěm. Na něj nasedá spodní část kamen, se čtyřmi kuželkovitými nožkami, které jsou usazené na odstupňovaném podstavci. Tělo kamen je hranolové, v dolní i horní části lemované rozšířenou profilovanou římsou, která je i s pláštěm bohatě zdobená rostlinným motivem doplněným o drobné maskarony. Horní část je tvarově menší, nasedá na nízké obdélné pole s rovněž bohatým dekorem. Stěny jsou ozdobně orámované, středy bočních stěn jsou vyplněné hladkým jednobarevným kachlem a čelní stěna je řešena jako nika, uprostřed níž se nachází váza s květinami a nad ní je umístěna mušle. Rozšířená profilovaná římsa má nástavec zdobený oblým žlábkovitým útvarem a nízkou hranolovou stříšku, která nese ve svém středu drobnou kupolovitou vázu.

b) kamna s glazurou v barvě bílé (společenský sál v 1. patře)

Rohová kachlová kamna stojí na nízkém soklíku s hladkým pláštěm a bočními stěnami vně zkosenými. Střední část navazuje na podstavec, s rovněž hladkým povrchem. Ve středu čelní stěny jsou kovová dvířka pro popel a ohniště, obě shodně zdobená bohatým rostlinným motivem. Horní hrana střední části je odstupňovaná, zdobená po obvodu vlysem a v dolní části úzkou oblou římsičkou. Horní část kamen je poté v menší hmotě tvarově shodná a

doplněná na čelní stěně kruhovým medailonem, s milostným výjevem. Nástavec kamen nasedá na prostou oblou římsu, s jedním širokým polem zdobeným rostlinným motivem a dále přechází do rozšířené mohutné římsy, která je opět profilovaná a zdobená v dolní části úzkým pásem se srdčitým ornamentem. Vrchol kamen tvoří pás s akantovými listy,

c) kamna s glazurou v barvě tmavě hnědé (pokoj, 1. patro)

Hranolová kachlová kamna stojí na obdélném soklu, s hladkým pláštěm a horní hranou skosenou. Na ní nasedá střední část, která je sestavená ze čtvercových kachlů s dekorem ve tvaru diamantu. Rohy jsou zaoblené a vypracované jako tordované sloupky. Horní hrana je odstupňovaná a zdobená úzkým pásem drobného rostlinného dekoru v kruhovém orámování. Horní část kamen je v menší hmotě, tvarově kopíruje podstavec a pokračuje rovněž ve shodném dekoru. Kamna vrcholí nástavcem, který se skládá ze dvou na sebe navazujících polí s bohatým rostlinným ornamentem, v dolním poli ve výrazném oválném orámování. Římsa je jednoduše profilovaná a do široka vytažená. Kovová dvířka pro ohniště a popel jsou umístěná na boční straně kamen, bohatě zdobená rostlinným motivem.

d) kamna s glazurou v barvě zelené (pokoj, 1. patro)

Rohová kachlová kamna stojí na nízkém soklíku s hladkým pláštěm a bočními stěnami vně zkosenými. Horní hrana je odstupňovaná a nasedá na ní střední část s bohatě ornamentální výzdobou kachlů. Na čelní stěně jsou poté kovová dvířka pro ohniště a popel, s pláštěm zdobeným rostlinným motivem. Horní hrana střední části je zakončena oblou římsičkou, z níž vychází obdélný krček proložený několika dekory, v dolní části jsou to akantové listy a v horní části je plášť zdobený pásem rozestoupeného perlovce. Vysoká v hmotě užší část poté nasedá na obdélný krček a dekorace celého pláště je obdobně řešená. Nástavec sedí na rozšířené profilované římsičce, nad ní je užší pole s vegetabilním a geometrickým vzorem. Kamna vrcholí do široka vytaženou římsou, zdobenou z pohledu jedním pásem perlovce a akantovými listy, na stříšce po obvodu je vysoký reliéf rostlinného dekoru, který je proložený mušlemi.

e) kamna s glazurou v barvě slonové kosti (pokoj, 1. patro)

Mohutná kachlová kamna stojí na nízkém podstavci, s bočními stěnami vně zkosenými. Spodní část kamen kopíruje půdorys, plášť je bohatě zdobený rostlinným dekorem proloženým terčíky. Na čelní a boční stěně jsou kamna doplněna kovovými dvířky pro ohniště a popel. Svrchní deska spodní části je řešena rozšířenou římsou, z pohledu bohatě zdobenou. Horní díl je výrazně užší, ustupující do pozadí, se shodným dekorativním řešením, doplněným uprostřed čelní stěny kruhovým maskaronem orámovaným obdélnou profilovanou lištou. Nástavec je dvoupatrový, oddělující se od sebe profilovanými římsami, bohatě zdobenými a vrcholí útvarem ve tvaru baldachýnu. Kamna jsou poté zakončena vázou na úzké nožce.

f) kamna s glazurou v barvě zelené (pokoj, 2. patro)

Kachlová glazovaná kamna stojí na hranolovém podstavci s hladkým pláštěm a horní hranou zvonovitě odstupňovanou, pokrytou po celé ploše akantovým motivem. Z ní vychází střední část, kterou tvoří ornamentálně zdobené kachle. Rohy jsou zaoblené a vypracované jako tordované sloupky. Čelní stěnu poté doplňují kovová dvířka pro ohniště a popel. Horní hrana střední části je oblá, dvakrát odstupňovaná, s hladkým pláštěm. Na ní nasedá v menší hmotě horní část kamen, která je vypracovaná se shodným dekorem. Nástavec sedí na úzké jednoduše profilované římsičce, nad kterou je jedno nízké pole vyplněné rostlinným motivem a v horní části je ohraničené úzkým pásem s motivem vejcovce. Kamna vrcholí opět do široka vytaženou římsou, zdobenou z pohledu akantovými listy.

g) dřevěný sekretář (jidelna v přízemí), mořené dřevo - dub

Mohutný dřevěný sekretář se skládá ze spodní části, která stojí na osmi zploštělých koulích a svrchní části. Převážnou část spodku tvoří skříňky, z obou stran lemují průčelí dvě

jednokřídlá dvířka s obdélnými výplněmi, které jsou orámované profilovanou lištou a uprostřed jsou zdobené řezbou geometrických tvarů. Mezi nimi poté nižší dvoukřídlá skříňka, jednoduše zdobená a doplněná ornamentálním kováním. Svrchní deska spodku kopíruje půdorys, nad jednokřídlými dvířky je rozšířená, z pohledu zaoblená a ozdobená řezbou. Nad střední částí je zarovnaná se skříňkou. Svrchní část je bohatě řezbářsky zdobená, převážně geometrickými a částečně rostlinnými motivy. Hlavní část je tvořena plochou stěnou s bočními zkosenými křídly ozdobenými vrapováním a tvoří nosník pro předstupující dvoupatrovou konstrukci. Tu tvoří po stranách v dolní části nízké zásuvky, z níž vystupují vyřezávané z větší části hranolové konzoly se zploštělými koulemi na koncích a nesoucí jednolitou polici. Horní část sekretáře představuje mohutná rozšířená profilovaná římsa, která je nesena v průčelí tordovanými sloupky a vrcholí prořezávanou korunkou doplněnou opět zploštělými koulemi na okrajích římsy.

h) dřevěná rohová skříň (jídlna v přízemí), mořené dřevo - dub

Úzká rohová skříňka s okosenými branami stojí na čtyřech drobných hranolových soklicích a sestávající se ze tří na sebe navazujících částí, pevně spjatých. Přední stěna dolní části je tvořena jednou výplní v hladkém rámu, která je zdobená jednoduchým vyřezávaným geometrickým motivem. Následuje nízké pole s hladkým pláštěm, na které navazuje střední část dominující po obou stranách úzkými tordovanými sloupky, mezi nimiž jsou umístěné police. Vrchní část skříňe je zpracována obdobně jako spodní, pouze výplně jsou čtvercového tvaru. Skříň je zakončena širokou profilovanou římsou.

i) dřevěná prosklená skříň (společenský sál v 1. patře), dřevo - dub + intarzie

Dřevěná skříň v rámové konstrukci, stojí na vyšším jednolitém soklu s hladkým pláštěm. Celá frontální část je řezbářsky bohatě zdobená, z části rostlinnými a z části geometrickými motivy. Skříň je rozdělena do tří vertikálních polí, z toho dvě krajní mají dolní část tvořenou jednou obdélnou výplní a na ní navazuje prosklená vitrína s policemi. Střední pole má poté v dolní polovině dvě nad sebou umístěné obdélné výplně, bohatě řezbářsky zdobené rostlinným ornamentem. Nad nimi vystupuje profilovaná římsička, jejíž dolní okraj je tvořen zubořezem a horní část pole je zpracována ve tvaru niky se sloupy po stranách a zaoblenou řezbářsky zdobenou horní hranou. Střed niky tvoří intarzie s květinovým motivem. Celá skříň vrcholí rozšířenou profilovanou římsou.

2) park s kašnou a s pozemky p.č. 3005/2, 3005/3, 3504 (bez stavby) a na východní části pozemku p.č. 3502/1

Parčík při zámku v Karlově vznikl na konci 19. století na místě obhospodařovaných luk, na kterých rozptýleně rostly dřeviny (pravděpodobně ovocné). Půdorysně se jedná o lichoběžníkovou plochu na pozemcích p.č. 3502/1 (část pozemku), 3005/2 a 3005/3, přičemž většina plochy parku se nachází na pozemku 3005/3. Krajinářská úprava byla založena zřejmě kolem roku 1898. Do té doby je datována výstavba kaple situované jižně od zámku a také kruhového bazénu s vodotryskem. Kompozice parku využívá svažité terén a pracuje s působivými výhledy směřujícími k Hartmanicím a do okolní krajiny. Zároveň volně přechází do okolních lesních porostů, čímž vzniká dojem větší rozlehlosti parku.

Západně od zámku se nacházely především provozní objekty a zázemí, s ohledem na existenci skleníku lze předpokládat drobné produkční plochy. Ve druhé polovině 20. století byly mezi jednotlivými budovami náhodně vysazeny dřeviny (především introdukované jehličnany). Plochu původního parku ze severu vymezuje sráz, remíz, a na něj navazují louky a pastviny, které v zimě slouží jako lyžařská sjezdovka (technické prvky vleku jsou mimo průhledy do krajiny, tzn. uplatňují se jen minimálně).

Před severním průčelím zámku byla původně světlejší část parku, možná s květnicí, a výsadby zde jsou situovány tak, aby podpořily hlavní průhled směřující k Hartmanicím.

Východně od zámku se přes menší travnaté palouky, ve kterých jsou již málo čitelné komunikace, vchází do porostů dřevin, v nichž jsou domácí listnáče (javory, jilmy, buky a lípy) doplněny skupinami jehličnanů (smrků, douglasek, jedlí). Zachovala se také linie tří červenolistých buků. Cestní síť vytváří vycházkový okruh připomínající tvarem osmičku. Hlavní vstupy zřejmě vedly od bazénu a od jižní strany zámku. Páteřní komunikace je zpevněna kamenným štětem. Na okraji parku byl v minulosti pomocí kamenné terásky navýšen a urovnán terén a vybudováno hřiště. Podél hřiště (pod teráskou) vede jedna z hlavních cest, která směřuje na zvýšenou kruhovou podestu, lze se domnívat, že jde o základ zbylý po drobném dřevěném altánu.

Ústředním prvkem volnější partie před zámečkem byl od roku 1898 kamenný bazén kruhového tvaru s vodotryskem. Vodní nádrž lemovala výsadba velmi populárních cizokrajných jehličnanů (zeravů). U bazénu zřejmě existovalo odpočívadlo, jeho umístění naznačuje rovná plocha východně od bazénu. Domněnky o možné existenci dlážděné, štětované nebo mlatové plochy lze ověřit sondami. Ty nebyly součástí terénního průzkumu. Okrajová partie parku plynule navazuje na lesní porosty, které byly založeny východně od zámku v první třetině 20. století. Přesná hranice původního parku není dnes zřetelná. Stejně tak z parku vycházejí cesty do okolních lesů.

3) kaple sv. Marka na pozemku p.č. 3015

Objekt je situován v mírném svahu při jižní straně příjezdové komunikace od Hartmanic jihovýchodně od vlastní vily. Zděná neomítaná stavba na půdorysu čtverce s užším mírně odsazeným obdélným závěrem, krytá mohutnou cibulovitou bání. Nízký mírně předsazený sokl vyrovnává lehce svažité terén. Stavba z režného spárovaného zdiva, neomítaná. Stěny jsou vyzděné z lomového kamene, v nárožích užity hrubě opracované kamenné kvádry. Korunní římsy hladké jemně profilované provedené v tvrdé omítce. V severním průčelí poměrně rozměrný obdélný vstup se stlačeným záklenkem, chráněný polovalbovou stříškou nesenou na subtilních dřevěných profilovaných konzolách; podstřeší je bedněné. Ke vstupu vede vzhůru se zužující kamenné schodiště o třech stupních. Vstupní dveře dřevěné dvoukřídlé s proskleným středním pásem (doplněným mříží) a nadsvětlíkem; výplně ve spodní části dveřních křídel jsou klasovitě skládané, v horní části s motivem paprsku. V bočních stěnách kaple po jednom menším okně s půlkruhovým záklenkem, v interiéru jsou uloženy dřevěné okenice. V zadní (jižní) stěně kaple užší odsazený obdélný závěr v podobě mělkého rizalitu, bez otvorů, zakončený lichoběžníkovým štítem, lemovaným jemně profilovanou omítanou římsou. Korunní římsa závěru je položena níže než korunní římsa hlavní části stavby. Závěr kryje - stejně jako vstup na protější straně - polovalbová střecha. Polovalby jsou plynule včleněny do cibulové střechy. Ve vrcholu cibulové bane hrotnice s motivem IHS, doplněná závitnicemi z kovaných prutů. Krytina: měděný plech.

Interiér plochostropý s nevýrazným fabionem, odděleným jednoduchou římskou. Na stropě čtvercový štukový rám s plastickou výzdobou. Na podlaze červené šestiboké dlaždice. Oltářní menza dřevěná, nad ní v nice s půlkruhovým záklenkem zavěšen obraz sv. Marka, mobiliář kaple běžné provenience není předmětem návrhu.

Podnět k prohlášení areálu v Karlově za kulturní památku, obdrželo Ministerstvo kultury od Národního památkového ústavu, ú.o.p. v Plzni. Ve svém návrhu ze dne 11.10.2012 zdůvodňuje památkovou ochranu takto: *„Kvalitní příklad novorenesanční vily s romantizujícími prvky, postavené v 90. letech 19. století jako letní sídlo na místě bývalé horské usedlosti nedaleko Hartmanic. Zděná architektura členitého půdorysu s dvojicí nestejně řešených věží hojně využívá hrázdné i jiné dřevěné konstrukce (arkýř nad vstupem,*

lodžie, veranda). Hodnotu objektu umocňují náročně řešené interiéry, dochované v původním stavu. Jedná se především o vstupní halu s dřevěným schodištěm a reprezentativní prostory severního křídla (jídlna, sál). V interiéru se kompletně dochovaly původní dřevěné trámové stropy, obložení stěn a dvoukřídlé kazetové dveře do jednotlivých místností. Většina truhlářských prací je zdobena rytým, vyřezávaným a vypalovaným rostlinným dekorem. V objektu se nachází většina původních podlah (dlažba v hale, parkety v místnostech). Dochoval se kompletní soubor šesti kachlových kamen a tři kusy původního dřevěného nábytku. Jedná se o hodnotný umělecko-historický soubor novorenesančního nábytku z poslední třetiny 19. století, vytvořený přímo pro interiér vily. Dochovaná kachlová kamna s použitou kombinací barevné či jednolitě glazury jsou doplněná bohatou dekorativní výzdobou, tvoří dominantu interiéru a jsou nedílnou součástí nemovitosti. Výstavba vily včetně jejího vybavení byla realizována v letech 1893 - 1894 podle návrhu Františka Tratníka, odborného instruktora a pozdějšího ředitele Odborné školy pro zpracování dřeva v Kašperských Horách. Tato škola také prováděla většinu truhlářských, zámečnických a tesařských prací a realizovala i zařízení vily. Nedílnou součástí návrhu je kromě vlastní vily také okolní park s kašnou a nedaleko stojící kaple sv. Marka, zbudovaná snad podle návrhu vídeňského architekta Heinricha Fersla, autora návrhu na Votivní kostel ve Vídni. Areál vystavěný jako letní sídlo je citlivě zasazen do šumavské přírody. Z parku a oken vily se odkrývají nádherné výhledy do údolí Volšovky a podhůří Šumavy.“ Ministerstvo kultury podnět vyhodnotilo, shledalo jej důvodným a zahájilo ve věci správní řízení. Ministerstvo obrany převzalo dopis s vyrozuměním dne 30.10.2012, VUSS Praha dne 5.11.2012, Vojenské lesy a statky ČR, s.p. dne 31.10.2012 a Pozemkový fond ČR (tehdejší vlastník) dne 31.10.2012.

Podle ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, se k problematice prohlášení věci za kulturní památku dne 22.11.2012 pod č.j. 431/12/SPC vyjádřil Městský úřad Sušice, odbor školství, památkové péče a cestovního ruchu, který souhlasil s prohlášením areálu za kulturní památku, s odůvodněním: „Navrhovaný areál v Karlově tvořený vilou, parkem, kašnou a kaplí představuje ojedinělý komplex, který je cenný svojí lokalizací uprostřed přírody. Leží mimo hlavní komunikaci a pyšní se nádhernými výhledy. Mimo to tkví jeho hodnota v jednotlivých součástech tohoto areálu, tj. novorenesanční vile (s romantizujícími prvky, členitého půdorysu, hrázděnými a jinými dřevěnými konstrukcemi a výjimečným interiérem), parkem s kamennou kruhovou kašnou a cennými dřevinami a kaplí sv. Marka.

Na základě poznatků ze šetření na místě zdejší odbor konstatuje, že předmětné objekty se nachází v uspokojivém stavebně-technickém stavu a jsou zachováníschopné.

Navrhovaný areál vzhledem ke své výjimečnosti, aktuálnímu stavu a schopnosti zachování doporučuje zdejší odbor prohlásit za kulturní památku. Areál nese výrazné památkové hodnoty, které je žádoucí chránit.“

Dále se k problematice prohlášení věci za kulturní památku dne 29.11.2012 pod značkou KPP/2451/12 vyjádřil Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, a s prohlášením za kulturní památku souhlasil. Ve svém vyjádření uvádí: „Objekty vily i kaple sv. Marka se do současnosti dochovaly v téměř autentickém stavu, s výjimkou drobných oprav, které na nich byly prováděny v rámci průběžné údržby. Interiér vily zůstal rovněž původní, vnitřní prostory jsou vybaveny řadou hodnotných dřevěných prvků s ornamentálními zdobnými detaily. Předměty tvořící mobiliář navržený na prohlášení jsou rovněž původní, z konce 19. století a jedná se o hodnotný soubor dobového zařízení zdobený řadou uměleckých detailů. Dle KPP je žádoucí prohlášení vily i jejího dochovaného vybavení za kulturní památku, zejména s ohledem na zpracování exteriéru i interiéru stavby. Zároveň

se jedná o hodnotnou ukázkou novorenesanční architektury druhé poloviny 19. století, jejíž původní podoba zůstala zachována do současnosti. Rozšíření památkové ochrany na okolní park s kamennou kašnou a nedalekou kaplí sv. Marka je vhodné vzhledem k jejich historické hodnotě a vysoké míře autenticity, kterou si dodnes zachovaly. Z výše uvedených důvodů KPP souhlasí s prohlášením předmětné věci za kulturní památku.“

Podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, bylo vlastníkům umožněno, aby se vyjádřili k podkladům, které Ministerstvo kultury v průběhu řízení shromáždilo. Ministerstvo obrany převzalo dopis s výzvou dne 10.12.2012, VUSS Praha dne 13.12.2012, Vojenské lesy a statky ČR, s.p. dne 10.12.2012 a Pozemkový fond ČR (tehdejší vlastník) dne 10.12.2012. Dne 21.1.2013 obdrželo Ministerstvo kultury dopis od Státního pozemkového úřadu, s oznámením, že je příslušný hospodařit s pozemkem p.č. 3015 v k.ú. Kochánov III. Dále oznamuje, že v brzké době dojde k dalšímu převodu a změně příslušnosti s tímto pozemkem hospodařit.

Na základě výše uvedených podkladů, které v naprostém souladu doporučují prohlášení výše uvedeného areálu za kulturní památku, dospělo Ministerstvo kultury k tomuto závěru: Vila v Karlově byla realizována podle návrhu Františka Tratníka v letech 1893-94 jako novorenesanční stavba s romantizujícími prvky. František Tratník byl mimo jiné autorem návrhu zařízení nové poštovní budovy v Karlových Varech, projektu dostavby školy v Kašperských Horách, etc. Provedením stavby vily v Karlově byl pověřen stavitel Josef Beybl z Hartmanic. Většinu truhlářských, zámečnických a tesařských prací na této stavbě stejně jako zařízení vily realizovaly školní dílny Odborné školy pro zpracování dřeva v Kašperských Horách. V roce 1898 pak byla v parku postavena kamenná kašna a při přístupové komunikaci drobná kaple sv. Marka, údajně snad podle plánů vídeňského architekta profesora Heinricha Ferstla, autora návrhu na Votivní kostel ve Vídni.

Vila se dochovala ve své hmotě, dispozici i původních konstrukcích včetně hodnotných architektonických detailů a uměleckořemeslných prvků v interiéru. Do fasády se promítají hrázďené konstrukce a řada dřevěných vyřezávaných detailů. Interiér se pyšní unikátně dochovanými uměleckořemeslnými prvky, které zhodnocují vyznění celku stavby. Vnitřní vybavení bylo zhotoveno přímo pro vilu a představuje ho soubor šesti kachlových kamen, tři kusy dřevěného novorenesančního nábytku, dále pak uměleckořemeslné prvky jako např. dřevěné schodiště, trámové stropy, obložení stěn, kazetové dveře, etc. Památková hodnota vily nespočívá jen v architektonickém pojetí a unikátním vybavení interiéru, ale i v míře dochování všech částí. Objekt samotný nebyl dotčen žádnými necitlivými úpravami, přestavbami ani přístavbami, vnitřní vybavení se zachovalo v intaktním stavu. Vila je obklopena parkem s kamennou kruhovou kašnou. V blízkosti areál dotváří rovněž autenticky dochovaná kaple sv. Marka. Tyto historické součásti pak již jen dokreslují areál a v celku tvoří zajímavé uskupení, citlivě zasazené do šumavské krajiny. Výše zmíněný areál v Karlově svým umístěním, charakterem, mírou dochování a hodnotami architektonickými a historickými, splňuje podmínky ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, pro prohlášení věci za kulturní památku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). Doručení písemnosti pomocí datové schránky upravuje § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který rovněž stanoví přednostní doručování dokumentů prostřednictvím datové schránky. Nepřihlásí-li se adresát do své datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručení posledním dnem této lhůty. O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

Mgr. Petra Ulbrichová

vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

